

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – София

РЕШЕНИЕ № СО – 45 – ПР/2015 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 3 и ал. 5, чл. 93, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 и 8 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 5 във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по Приложение № 1 и 2 (част Б) към чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС, както и получени становища от Регионална здравна инспекция – Софийска област и Басейнова дирекция за управление на водите в Източноевропейски район (БДУВИБР) с център Пловдив

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение за „Първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците” до 2031 г.”, общини Мирково, Чавдар и Златица, Софийска област, което **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

възложител: „ЕЛАЦИТЕ МЕД” АД, ЕИК 122016037, представлявано от: инж. Добри Тодоров Цветков – изпълнителен директор; седалище и адрес на управление: с. Мирково п.к. 2086

Кратко описание на инвестиционното предложение: Съгласно представената информация настоящото инвестиционно предложение е изготвено на база предвижданията на „Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците” до 2031 г.”.

Целите, които се поставят с настоящото инвестиционно предложение, са както следва:

- осигуряване първичната преработка на 190 млн. тона руда на територията на Обогастителен комплекс, при обезпечаване на необходимите дейности за гарантиране на това;
- осигуряване депонирането на генерираните минни отпадъци от преработката на рудата на територията на Обогастителен комплекс при спазване на приложимите нормативни изисквания за депониране на минни отпадъци в границите на отредената концесионна площ. Инвестиционното предложение ще се реализира изцяло в предоставените на „Елаците Мед” АД концесионни площи (Решение № 924 на Министерски съвет от 09.11.2012 г.).

Общата площ на засегнатите имоти (в землищата на с. Чавдар, община Чавдар, с. Мирково и с. Бенковски, община Мирково и с. Петрич, община Златица) възлиза на 8 331,4 дка.

Съгласно предвижданията на разработения „Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците” до 2031 г.”, за срока на Договора за концесия не се планират промени в технологичните схеми на цех „Средно и ситно трошене” и цех „Мелнично-флотационен” (включващ „Мелнично отделение”, „Флотационно отделение” и „Отделение за обезводняване”, в т.ч. молибденова флотация).

Единствено ще се наложи ремонт на съществуващите технологични възли и оборудване, в т.ч. поетапната им подмяна. Не се предвижда и промяна в годишния капацитет на Обогатителния комплекс, като същият за периода на концесионния договор ще работи с годишен капацитет до 13 млн. тона руда. Съгласно представената информация, обогатителният комплекс в периода на концесионния договор ще работи при среднодневна производителност 34 000 – 38 500 тона руда.

От 2013 г. до 2031 г. общият обем хвост, който ще се депонира в хвостохранилище „Бенковски 2” е около 194 млн. тона. По този начин се осигуряват обеми за депониране на 190 млн. тона. До 2031 г. общото количество хвост, което ще се депонира в хвостохранилище „Бенковски 2” ще бъде 355 млн. тона (от съществуване на съоръжението до края на експлоатацията му). Съгласно предвижданията на Проекта е необходимо да се осигурят обеми за депониране на приблизително 78 млн. тона минен отпадък (хвост).

Приетата технология за развитие на хвостохранилище „Бенковски 2” е надграждане на хидротехническото съоръжение във височина до кота 720 м, като терените около хвостохранилището ще се използват основно за съпътстваща инфраструктура (експлоатационни пътища, отводнителни канавки и колектори за дъждовни води, изграждане на пречиствателно съоръжение за дренажни води и др.). Имотите, които допълнително ще се усвоят за хвостохранилището възлизат общо на 2 160,716 дка (413,900 дка в землището на с. Чавдар; 179,535 дка в землището на с. Петрич и 1567,522 дка в землището на с. Бенковски).

Предвижда се изграждането на нова преградна дига и изграждане на нов експлоатационен път „Запад”. Преградната дига, която ще отдели секция „Сулуджа дере” на хвостохранилище „Бенковски 2” от хвостохранилище „Бенковски 1”, ще бъде от каменно-насипен тип с вертикално глинено ядро. Котата на билото е 722 м – два метра над кота водно ниво в езерото. Максималната височина на дигата ще бъде 19,2 м. Широчината на билото ще бъде 8 м, предвид използването му като служебен път. По въздушния откос е предвидено затревяване. Новият обслужващ път ще бъде изграден в секция „Ай дере” на хвостохранилището. Трасето на пътя започва от преградна дига „Ай дере” на кота 702 м, след това се изкачва по контура на „Бенковски 2” (кота 720 м) до кота 724,00 м и продължава до сухия откос на секцията. Общата дължина на пътя ще възлиза на 2032 м.

По отношение на хидротранспортната система се предвижда подмяна на тръбите по съществуващата стоманена нитка на хидротранспортната система (западната) с абразивоустойчиви такива. За обратно водоснабдяване на обогатителната фабрика, ще бъде използвана вода от двете езера на хвостохранилището, както е и в момента. Конфигурацията на двете секции „Сулуджа дере” и „Ай дере” след кота 700 м (2021 г.), налага изместване на езерата в двете секции. В „Сулуджа дере” това изместване е по-малко, като съществуващата плаваща помпена станция (ППС) се измества в западна посока и ползва същия водопровод, както и сега, но с включване на по-висока кота. Изместването в „Ай дере” ще бъде значително. Съществуващата помпена станция се измества с около 500 м в посока на юг към основната дига на хвостохранилището. Тръбопроводът се удължава с 1000 м, като новият тръбопровод се включва в стария в района на подстанцията. Новият участък ще се прокара по новоизграден обслужващ път на кота 724 м – в петата на откоса. Тъй като дължината на тръбопровода значително се увеличава, се налага изграждането на нова водна кула за ППС 2 – „Ай дере”. Водната кула ще представлява тръбна конструкция на бетонов фундамент, аналогична на съществуващата в момента.

Възложителят предвижда изграждането на пречиствателно съоръжение за дренажни води, което ще функционира и след експлоатационния срок на дружеството.

Част от новопредвидените дейности (изграждане на пречиствателно съоръжение за дренажни води) попадат самостоятелно в обхвата на Приложение № 2 на ЗООС, но предвид, че инвестиционното предложение е свързано с основната дейност на дружеството (добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди), инвестиционно намерение следва да се разглежда като разширение по смисъла на чл. 93, ал. 1, т. 3 от Закона, като за изясняване на вероятността от значително отрицателно въздействие върху околната среда

подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. Съгласно чл. 93, ал. 3, компетентен орган за произнасяне с решение е Директорът на РИОСВ – София.

На основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС е изискано становище от Басейнова дирекция за управление на водите в Източнобеломорски район (БДУВИБР) с център Пловдив. Съгласно писмо с изх. № КД-04-246/21.07.2014 г., заключението на БДУВИБР с център Пловдив е, че инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район и постигане на целите на околната среда, при спазване на посочените в становището условия.

На основание чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата за ОВОС е изискано становище от Регионална здравна инспекция – Софийска област, съгласно което (писмо, изх. № 13-81-01/19.01.2015 г.) с реализацията на инвестиционното предложение не се очаква здравен риск за населението на общините Мирково, Златица и Чавдар.

Според представената информация, част от имотите предмет на инвестиционното предложение, включващи цялата площ на хвостохранилище „Бенковски 2”, включително предвидените разширения, както и голяма част от хвостохранилище „Бенковски 1”, попадат в границите на защитена зона от екологичната мрежа „Натура 2000” BG 0002054 „Средна гора”, за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-273/30.03.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, (ДВ бр. 20/2012), но не попадат в границите на защитени територии, съгласно Закона за защитените територии.

В близост до границите на концесията за развитие до 2031 г. се намират следните Защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000”:

- BG 0001389 „Средна гора”, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от Министерски съвет (МС), с Решение № 661/2007 (ДВ 85/2007 г.), изменение с Решение 811/2010 г. на МС, намираща се на 530 м в северна посока;
- BG 0001043 „Етрополе – Байлово”, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от МС с Решение № 661/2007 г. (ДВ 85/2007 г.), намираща се на 560 м в южна посока;
- BG0001493 „Централен Балкан – буфер”, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от МС, с Решение № 802/2007 г. (ДВ 107/2007г.), изменение с Решение 811/2010 г. на МС, намираща се на 840 м в югозападна посока.

При направена проверка за допустимост по смисъла на чл. 40, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 2 от Наредбата за ОС се установи, че инвестиционното предложение е **допустимо** спрямо режима на дейностите, посочен в Заповед № 273/30.03.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, за обявяване на защитена зона BG 0002054 „Средна гора”, за опазване на дивите птици.

Наличната информация дава основание да бъде направена преценката, че инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет и цел на опазване в защитени зони BG0002054 „Средна гора“ и във връзка с чл. 40, ал. 5 от Наредба за ОС, с настоящото решение се преценява, **да се извърши оценка на въздействието върху околната среда по реда на Наредба за ОВОС, в обхвата, на която да бъде включена оценка на степента на въздействие върху защитена зона BG0002054 „Средна гора”.**

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. В резултат от реализацията на предлаганото разширение се очаква допълнително натоварване на средата, което изисква да бъдат описани, анализирани и оценени

- очакваните потенциални въздействия върху компонентите на околната среда и здравето на хората за доказване на надеждност и сигурност на хвостохранилището.
2. Реализацията на инвестиционното предложение е свързана и с надграждане на съществуващото хвостохранилище „Бенковски 2” във височина до кота 720 м, като терените с обща площ 2 160,719 дка около хвостохранилището ще се използват основно за съпътстваща инфраструктура (експлоатационни пътища, отводнителни канавки и колектори за дъждовни води, изграждане на пречиствателно съоръжение за дренажни води и др.).
 3. Предвид мащабността, местоположението и характерът, инвестиционното предложение като цяло предполага възникване на замърсяване, дискомфорт и предпоставки за инциденти и следва да бъде проведена задълбочена оценка за въздействие върху околната среда.
 4. С оглед съществуващата дейност на хвостохранилище „Бенковски 2” и действащите обекти – хвостохранилище „Челопеч” и находище – „Хвостохранилище Медет”, е наложително да се разгледа кумулативното въздействие върху компонентите на околната среда.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. Инвестиционното предложение ще се реализира изцяло в концесионна площ предоставената на „ЕЛАЦИТЕ МЕД” АД. Общата площ на засегнатите имоти в землищата на с. Чавдар, община Чавдар, с. Мирково и с. Бенковски, община Мирково и с. Петрич, община Златица възлиза на 8 331,4 дка.
2. Според представената информация, част от имотите от концесионната площ, включващи цялата площ на хвостохранилище „Бенковски 2”, включително предвидените разширения, както и голяма част от хвостохранилище „Бенковски 1” попадат в защитена зона BG0002054 „Средна гора”, за опазване на дивите птици обявена със Заповед № РД-273/30.03.2012 г. на Министъра на околната среда и водите.
3. Имотите, които допълнително ще се усвоят за хвостохранилището възлизат общо 2 160,719 дка, от които: 413,900 дка в землището на с. Чавдар; 179,535 дка в землището на с. Петрич и 1567,522 дка в землището на с. Бенковски и представляват около 0,22% от общата площ на защитена зона BG0002054 „Средна гора”.
4. Развитието на насипищата, както и последващата им експлоатация се очаква да доведат до негативни въздействия върху видове, предмет на опазване в защитена зона BG0002054 „Средна гора” за опазване на дивите птици.

III. Способност за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. Територията, предмет на инвестиционното предложение, обхваща земеделски земи и горски фонд, част от които ще бъдат засегнати от съоръженията на инвестиционното предложение, пътна и друга инфраструктура.
2. Характерът, обемът на предвидените дейности и времетраенето им предполагат дълготрайно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитена зона BG0002054 „Средна гора”.
3. Реализацията на инвестиционното предложение ще доведе до промяна в състоянието на околната среда и визуална промяна в състоянието на ландшафта.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

1. Предвид, че част от имотите от концесионната площ, включващи цялата площ на хвостохранилище „Бенковски 2”, включително предвидените разширения, както и голяма част от хвостохранилище „Бенковски 1” попадат в защитена зона BG0002054 „Средна гора” е необходимо да се предложат и оценят смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяването на инвестиционното предложение върху защитената зона.
2. Обектите за съхранение на технологични отпадъци от първичната преработка на руди представляват съоръжения, криещи опасност от значително вредно въздействие върху здравето на населението и околната среда.
3. Естеството на инвестиционното предложение предполага възникване на аварийни ситуации, поради което може да се очаква ограничено, временно негативно влияние върху различните компоненти и фактори на околната среда. Необходимо е да се направи подробна оценка на потенциалния риск от инциденти, както и да се набележат мерки за предотвратяването им.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

Предвид разпоредбата на чл. 6, ал. 9 от Наредбата за ОВОС, възложителят е предоставил копия от информацията по Приложение № 2 към същата наредба на кметовете на общини Чавдар, Мирково и Златица, и кметства с. Бенковски и с. Петрич. В РИОСВ – София няма постъпили устно или депозирани писмено възражения срещу реализацията на инвестиционното предложение. С писма, общинските администрации на: община Чавдар (изх. № 020/12.11.2015 г.), община Мирково (изх. № РД-33-01-3/20.01.2015 г.), община Златица (изх. № 26-12-22/1/05.01.2015) и кметство с. Бенковски (изх. № 001/20.01.2015 г.) и кметство с. Петрич (рег. № 05/19.01.2015 г.) удостоверяват, че информацията е оповестена и в законоустановения срок няма постъпили възражения срещу реализацията на инвестиционното предложение.

На основание чл. 34, ал. 1 от Наредба за ОС, като неразделно приложение към доклада за ОВОС да се включи оценка на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитена зона BG0002054 „Средна гора”. Във връзка с изискванията на чл. 2, ал. 3 от Наредба за ОВОС, докладът за оценка степента на въздействие (ДОСВ) да бъде структуриран, съгласно чл. 23, ал. 2 от Наредба за ОС. При определянето на степента на въздействие да се използват критериите на чл. 22 от същата наредба, както бъдат спазени следните указания:

- Да се предложат и оценят смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяването на инвестиционното предложение;
- Да се предложат и оценят „алтернативни решения” по смисъла на § 3, т. 7 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Наредбата за ОС;
- Да се разгледат и оценят „Кумулативни въздействия” по смисъла на § 3, т. 10 от ДР на Наредбата за ОС;
- Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване и оценка, особено собствени полеви проучвания;
- Да се приложи актуален картен материал на хартиен и магнитен носител, който да визуализира конкретните предвиждания на инвестиционното предложение спрямо защитени зони и техните „елементи” по смисъла на § 3, т. 1 от ДР на Наредбата за ОС;

В рамките на общите изисквания по чл. 9 от Наредба за ОС, в колектива, разработващ оценката за степента на въздействие върху защитените зони, да бъде включен експерт с компетентност орнитология.

На интернет страница http://www.natura2000bg.org/natura/bg/data_maps.php е публикувана най-актуалната информация за предмета и целите на опазване на съответните защитени зони, попълнените стандартни форми с данни и оценки, картен материал и координатен регистър – документацията по чл. 8, ал. 1 от ЗБР, която следва да бъде предоставена от възложителя съгласно чл. 39, ал. 6, т. 4 от Наредбата за ОС и която трябва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

Настоящото решение се отнася само за конкретното заявено предложение и в посочения му капацитет.

Решението може да бъде обжалвано чрез Директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – София в 14-дневен срок от съобщаването му пред Министъра на околната среда и водите или пред Административен съд – град София по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата 23.04.2015г.

ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите – София